

ความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม

PARENTS' NECESSARY NEEDS TOWARD THE STUDENT SUPPORT SYSTEM OF SAMUT SONGKHAM SPECIAL EDUCATION CENTERS

วิชุดา อิงชัยภูมิ¹, จรีพร โชติพิบูลย์ทรัพย์², กรรณิการ์ สุ่ม³

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเซาท์อีสต์ Bangkok¹,

มหาวิทยาลัยเซาท์อีสต์ Bangkok², มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต³

Wichuda Ingchaiyaphum¹, Jareeporn Chotipiboonsub², Kannikar Susom³

Master's Degree Student in Educational Administration, Southeast Bangkok University¹,

Lecturer in Educational Administration, Faculty of Liberal Arts, Southeast Bangkok University.²,

Lecturer in Educational Administration, Graduate studies Rattana Bundit University.³

Corresponding Author E-mail : wichudaingchaiyaphum7@gmail.com¹, jareeporn@hotmail.com²,

kanniar_su@yahoo.co.th³

(Received : September 18, 2025; Edit : October 7, 2025; accepted : October 7, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของผู้ปกครองที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม 2) เพื่อประเมินและจัดลำดับความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย รวมทั้งสิ้น 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามซึ่งผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง .67 – 1.00 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความคาดหวังด้วยเทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified})

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ในระดับที่มากที่สุดคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทำความเข้าใจลักษณะเฉพาะของนักเรียนแต่ละคน นำไปสู่การวางแผนดูแลช่วยเหลือที่เหมาะสม นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็ว รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวก สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและสนับสนุนทั้งทางกายภาพและจิตใจ เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างศูนย์การศึกษาพิเศษและผู้ปกครอง โดยมีการให้ความรู้ คำแนะนำ และการสนับสนุนบทบาทของครอบครัวในการดูแลนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยทีมสหวิชาชีพใช้เครื่องมือที่ได้มาตรฐานและเหมาะสมกับช่วงวัย ในการประเมินด้านต่างๆ การพัฒนาระบบคัดกรองในการวางแผนช่วยเหลือและสนับสนุนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมตามศักยภาพและข้อจำกัดของแต่ละบุคคล ด้านการส่งต่อ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมจัดส่งข้อมูลนักเรียนที่จำเป็นและครบถ้วนให้กับหน่วยงานปลายทางอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถวางแผนการดูแลต่อเนื่องได้อย่างทันทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน พัฒนาแบบองค์รวมออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนและการบำบัดฟื้นฟู เพื่อให้ทุกกิจกรรมตรงกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน ตามลำดับ จากผลการวิจัย ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม ควรพัฒนาการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พัฒนาระบบการคัดกรองประเภทความพิการ จัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อทำความเข้าใจลักษณะเฉพาะของนักเรียนแต่ละคน นำไปสู่การวางแผนดูแลช่วยเหลือที่เหมาะสม

คำสำคัญ : ความต้องการจำเป็น ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ

Abstract

This research aimed to investigate the needs of parents regarding the student support system at the Samut Songkhram Special Education Center. The study had two main objectives: 1) to examine the current state and the desirable state of the student support system from the parents' perspective, and 2) to assess and prioritize parents' essential needs concerning this system. The sample consisted of 92 parents of students from Samut Songkhram Special Education Center, selected using a purposive sampling method. The research instrument was a questionnaire, which demonstrated content validity with IOC values ranging from 0.67 to 1.00 and an overall reliability of 0.98. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and the Modified Priority Needs Index (PNI_{modified})

This research investigated the student support system at Samut Songkhram Special Education Center. The findings revealed that both the current status and the desired state of the system, when viewed holistically, were rated at the highest level. Furthermore, the study prioritized the essential needs of parents concerning this care and support system. The highest priority need identified was Knowing Students Individually, which involves systematically collecting and analyzing student data to understand each student's unique characteristics, thereby leading to appropriate care planning. Specifically, the use of information technology for data management and analysis was deemed crucial for enhancing efficiency and speed. The next most significant priority was Prevention and Problem Solving, focusing on promoting positive behavior, creating a safe and supportive learning environment both physically and psychologically and strengthening collaboration with parents by consistently providing knowledge, advice, and support for the family's care role. This was followed by the need for Student Screening using a multidisciplinary team and standardized, age-appropriate tools for various assessments, with a focus on developing an effective screening system to ensure students receive support tailored to their individual potential and limitations. The fourth priority was Referral, emphasizing the creation of collaborative networks with relevant agencies and the systematic transfer of necessary and complete student information to the receiving agencies for timely and efficient continuous care planning. Finally, the need for Student Promotion and Development was identified, requiring a holistic approach to designing learning activities, instruction, and rehabilitation therapies that precisely meet the specific needs of each student. Based on the research findings, the Special Education Center in Samut Songkhram Province should develop mechanisms for knowing students individually. This involves improving the system for screening types of disabilities and systematically collecting student data to understand each student's unique characteristics. Such development is crucial for leading to appropriate and individualized care and support planning.

Keywords : The Necessary Needs, The Student Support System, Special Education Center

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคที่การศึกษาเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การเตรียมพร้อมนักเรียนสำหรับทศวรรษ 2030 เป็นสิ่งสำคัญ การพัฒนาการศึกษาต้องเน้นความหลากหลายในการเรียนรู้ทั้งที่โรงเรียน ที่บ้าน และในชุมชน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละบุคคล รวมถึงส่งเสริมความรู้และทักษะของครอบครัวและชุมชน ควบคู่ไปด้วย (OECD, 2019 : 19-30) ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการศึกษาและการพัฒนาเด็กผ่านการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะต่างๆ ในระยะยาวความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชน จะนำไปสู่การพัฒนาเด็กที่มีคุณภาพ พร้อมรับมือกับโลกอนาคต นี่คือ ทศวรรษแห่งการเรียนรู้ ที่ไร้ขอบเขต ซึ่งจะปลดปล่อยศักยภาพของนักเรียนได้อย่างแท้จริง (UNICEF, 2020 : 7) การดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในระบบการศึกษา โดยต้องอาศัย ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะผู้ปกครอง ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูลและสนับสนุนการพัฒนาอย่างเหมาะสม การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและเข้าใจความต้องการเฉพาะคือหัวใจสำคัญ ผู้ปกครองควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม สุขภาพ และสิ่งแวดล้อมที่บ้าน เพื่อให้ครูและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถออกแบบโปรแกรมช่วยเหลือที่เหมาะสมได้ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง สถานศึกษา หน่วยงานสาธารณสุข และชุมชนจะช่วยเสริมสร้างระบบดูแลช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน เพื่อให้ นักเรียนเติบโตเต็มศักยภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

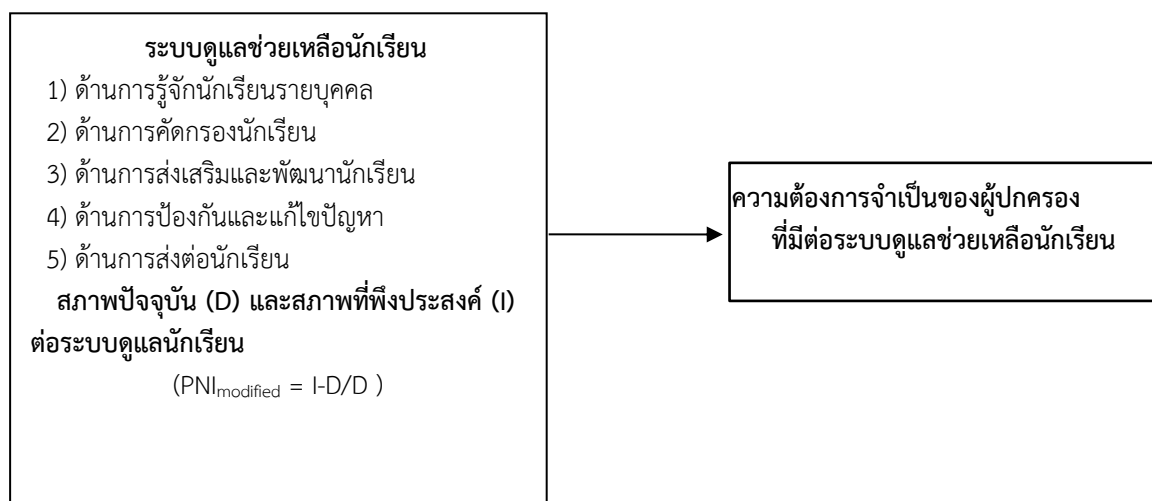
ปัจจุบัน ศูนย์การศึกษาพิเศษประสบปัญหาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหลายด้าน ปัญหาหลักคือ ขาดช่องทางการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ปกครองและนักเรียนขาดข้อมูลที่จำเป็น นอกจากนี้การขาดการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ไม่ตอบสนองความต้องการเฉพาะ และยังขาดโปรแกรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ระบบคัดกรองนักเรียนยังไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้การช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงไม่ต่อเนื่อง และไม่มีติดตามประเมินผลที่เหมาะสม การปรับปรุงระบบนี้จึงจำเป็นต้องอาศัย ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยข้อมูลที่ถูกต้องและการวางแผนที่ดี เพื่อส่งเสริมศักยภาพนักเรียนอย่างเต็มที่ (สำนักงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ , 2564) รายงานการประเมินคุณภาพภายในปีการศึกษา 2566 ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม ชี้ให้เห็นว่ามีการดำเนินงานช่วยเหลือระยะแรกเริ่มอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทชุมชนและท้องถิ่น มีการตรวจสอบและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ยังมีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ตรงเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามประเภทความพิการ ควบคู่ไปกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง การขาดข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับลำดับความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อการวางแผนและการจัดการเรียนรู้ ทำให้ไม่สามารถพัฒนาศักยภาพผู้เรียนแต่ละประเภทความพิการได้อย่างเหมาะสมและเต็มตามศักยภาพตามมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน และตามจุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม รายงานดังกล่าว ยังขาดข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการที่จำเป็นของผู้ปกครองต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบที่ตอบสนองความต้องการพิเศษของนักเรียนและผู้ปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ดังนั้นจึงศึกษาความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อวางแผนและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความต้องการเฉพาะของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างครบถ้วน รวมถึงการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของผู้ปกครองต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงครามเพื่อศึกษา
2. เพื่อประเมินและจัดลำดับความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 120 คน (ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม, 2566 : 11)

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นผู้ปกครองนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงครามโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ (Krejcie and Morgan, 1970) อ้างถึงใน (พรณี ลีกิจวัฒน์, 2566 : 169)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีองค์ประกอบ 5 ด้านคือ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองของนักเรียนที่เข้าเรียนที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ คำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับการศึกษา ความสัมพันธ์กับนักเรียน จำนวนปีที่น่านักเรียนมารับบริการ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองที่มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม โดยสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลทางออนไลน์กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 92 คน
2. นำข้อมูลที่ได้รับทางออนไลน์ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครองของนักเรียนจากแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของผู้ปกครองต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ของ Best (1977, 174) ที่แบ่งช่วงการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์การแบ่งอันตรายภาคชั้น โดยการนำค่าสูงสุด คือ 4 ลบด้วยค่าต่ำสุด คือ 1 แล้วหารด้วยจำนวนระดับที่ต้องการแปลผล คือ 4 ระดับ คำนวณได้ค่าช่วงละ 0.75 ซึ่งนำมากำหนดช่วงได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.26 – 4.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในระดับที่มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.25 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในระดับที่มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.76 – 2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในระดับที่น้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.75 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในระดับที่น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง Priority needs index modified ($PNI_{modified}$) เลือกค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความคาดหวังแบบปรับปรุง ($PNI_{modified}$) ที่มีค่าในระดับมากที่สุด เพื่อประเมินและจัดลำดับความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของผู้ปกครองที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของผู้ปกครองที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม ในภาพรวม

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษ	สภาพปัจจุบัน		สที่พึงประสงค์		ความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.59	0.63	3.69	0.48	มากที่สุด
การคัดกรองนักเรียน	3.63	0.59	3.72	0.50	มากที่สุด
การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	3.68	0.50	3.73	0.45	มากที่สุด
การป้องกันและแก้ปัญหา	3.67	0.61	3.77	0.44	มากที่สุด
การส่งต่อ	3.65	0.55	3.71	0.51	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	3.64	0.58	3.72	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของผู้ปกครองที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยรวม พบว่า

สภาพปัจจุบันของผู้ปกครองที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.68$) รองลงมา คือ ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา ($\bar{X} = 3.67$) ด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 3.65$) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 3.63$) และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.59$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของผู้ปกครองที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการป้องกันและแก้ปัญหามีอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 3.73$) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 3.72$) ด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 3.71$) และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.69$) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า การประเมินและจัดลำดับความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) ของผู้ปกครองที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรสงคราม ในภาพรวม

ความต้องการจำเป็น	$\bar{x}$		I-D	PNI _{modified}	ลำดับ
	สภาพที่ ไม่ประสงค์ (I)	สภาพ ปัจจุบัน (D)			
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.69	3.59	0.10	0.029	1
การป้องกันและแก้ปัญหา	3.72	3.63	0.09	0.026	2
การคัดกรองนักเรียน	3.72	3.63	0.09	0.025	3
การส่งต่อ	3.71	3.65	0.06	0.016	4
การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	3.73	3.69	0.04	0.010	5

จากตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรสงคราม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ในระดับที่มากที่สุด คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (PNI_{modified}=0.029) รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา (PNI_{modified}=0.026) ด้านการคัดกรองนักเรียน (PNI_{modified}=0.025) ด้านการส่งต่อ (PNI_{modified}=0.016) และด้านการส่งเสริมพัฒนานักเรียน (PNI_{modified}= 0.010) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า

สภาพปัจจุบันของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยให้ความสำคัญสูงสุดกับ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและทักษะชีวิต รองลงมาคือ ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา ซึ่งเน้นมาตรการลดความรุนแรงของปัญหา และด้านการส่งต่อ เพื่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ อย่างไรก็ตาม ด้านการคัดกรองนักเรียน และรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ต้องให้ความสำคัญและพัฒนา เพื่อความเข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2561) กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐานคุณภาพและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ การมีส่วนร่วมจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนทุกคนให้เติบโตอย่างมีคุณภาพและสามารถดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เขาวลิต ยิ้มแย้ม, 2566) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เขต 1 พบว่า ในการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมถึงความพยายามในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพร้อมทั้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีคุณภาพและครอบคลุม

สภาพที่พึงประสงค์ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษนั้น โดยรวมก็อยู่ในระดับ มากที่สุด สะท้อนถึงความตระหนักในการพัฒนาระบบที่มีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญสูงสุดกับการป้องกันและแก้ปัญหา เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ลดอคติ และมีกลไกแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วถึง ถัดมาคือ การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและวิชาการให้เต็มศักยภาพ ตามด้วยการคัดกรองนักเรียนที่แม่นยำและครอบคลุม และการส่งต่อที่ราบรื่นเมื่อต้องการความช่วยเหลือจากภายนอก แม้การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล จะอยู่ท้ายสุดในลำดับความสำคัญ แต่ยังคงเป็นหัวใจสำคัญที่ต้องให้ความสำคัญสูงสุด เพื่อการออกแบบแผนการดูแลช่วยเหลือที่ตรงจุดและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ (Kaufman, 1994) ได้นำเสนอแนวคิดการวิเคราะห์ความต้องการที่มุ่งเน้นการระบุ “ช่องว่าง”(Gap) ระหว่างสิ่งที่มีอยู่จริงและสิ่งที่ต้องการ โดยมีขั้นตอนที่ชัดเจน เช่น การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาในเชิงระบบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อัษฎา พงษ์พัฒน์ และคณะ, 2565) ได้ศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานระบบ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุควิถีใหม่ของโรงเรียน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนด้านการส่งต่อและด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับ (ประนอม แก้วสวัสดิ์, 2566) การส่งเสริมการป้องกัน การแก้ไขและพัฒนาเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง โดยมีครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโตงอกงาม และเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นพบว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ ความต้องการจำเป็นสูงสุดของผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาแบบ IEP ที่ต้องการให้บุคลากรเข้าใจศักยภาพ ข้อจำกัด และความต้องการเฉพาะของเด็กแต่ละคน เพื่อวางแผนการดูแลและการสอนที่เหมาะสม ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามาเป็นอันดับสอง ผู้ปกครองต้องการระบบที่เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ด้านการคัดกรองนักเรียน คือ ลำดับที่สาม เน้นกระบวนการที่แม่นยำเพื่อระบุความต้องการพิเศษตั้งแต่เริ่มต้น ด้านการส่งต่อ อยู่ในลำดับถัดมา สะท้อนความเข้าใจของผู้ปกครองที่ต้องการระบบส่งต่อที่ดีไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก และสุดท้ายคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน ซึ่งยังคงมีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องและต้องการการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน สอดคล้องกับแนวคิดของ (สุวิมล ร่วงวานิช, 2562) เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่พึงประสงค์ของกลุ่ม การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น คือขั้นตอนสุดท้ายในการประเมินความต้องการ ซึ่งดำเนินการหลังจากที่ได้ระบุความต้องการ วิเคราะห์สาเหตุ และกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาลงแล้ว ขั้นตอนนี้ช่วยให้การประเมินมีความสมบูรณ์และนำไปสู่การวิเคราะห์หาสาเหตุและวิธีการแก้ไขที่เหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ $PNImodified = (I - D)/D$ และสอดคล้องกับแนวคิดของ (Witkin และ Altschuld, 1995) เป็นเครื่องมือที่นิยมใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ โดยการคำนวณค่าความแตกต่างระหว่างความสำคัญที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ความสำคัญและระดับการปฏิบัติจริง ซึ่งช่วยชี้ชัดถึงช่องว่างที่ต้องแก้ไข และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อารียา ก่อกุล และคณะ, 2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประจำ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในจังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับมากไปหาน้อยดังนี้ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียน การป้องกันและการแก้ไขปัญหามาเป็นอันดับแรก และการส่งต่อนักเรียนตามลำดับ

องค์ความรู้จากการวิจัย

แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม ประกอบด้วย 5 ด้าน มีดังนี้

1. ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้
 - 1.1 การจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน สุขภาพ ความสนใจ พฤติกรรม สภาพครอบครัว และสิ่งแวดล้อม
 - 1.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย ใช้การสัมภาษณ์ผู้ปกครอง การสังเกตพฤติกรรม และการเยี่ยมบ้าน เพื่อเข้าใจบริบทชีวิตจริง
 - 1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจลักษณะเฉพาะของนักเรียนแต่ละคน เช่น รูปแบบการเรียนรู้ จุดแข็ง จุดอ่อน หรือปัญหาที่เผชิญอยู่
 - 1.4 การนำไปสู่การวางแผนดูแลช่วยเหลือที่เหมาะสม ผลจากการวิเคราะห์นำไปสู่การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่ตรงจุด
 - 1.5 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการวางแผนพัฒนาศักยภาพผู้เรียน
2. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้
 - 2.1 ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกและทักษะชีวิต จัดกิจกรรมและสร้างแบบอย่างที่ดี พร้อมสอนทักษะชีวิตและทักษะการจัดการอารมณ์ เพื่อให้เด็กเรียนรู้และเข้าใจความท้าทายได้เหมาะสม
 - 2.2 สร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสนับสนุน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่น เข้าใจ ทั้งทางกายภาพและจิตใจ เพื่อให้เด็กเรียนรู้สื่งเปิดใจและกล้าแสดงออก

2.3 วางแผนช่วยเหลืออย่างเป็นระบบด้วยทีมสหวิชาชีพ จัดทำแผนช่วยเหลือรายบุคคล โดยความร่วมมือจาก นักจิตวิทยา ครูดูแลสภาพจิตและพฤติกรรม นักกายภาพบำบัดและนักกิจกรรมบำบัด ส่งเสริมทักษะการใช้ชีวิตและการเคลื่อนไหว และครูการศึกษาพิเศษ จัดการเรียนการสอนเฉพาะบุคคล เพื่อให้การช่วยเหลือมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

2.4 เสริมสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครอง ให้ความรู้ คำแนะนำ และสนับสนุนบทบาทของครอบครัวในการดูแลนักเรียน อย่างสม่ำเสมอ เพื่อยกระดับคุณภาพของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้สมบูรณ์และยั่งยืน

3. ด้านการคัดกรองนักเรียน มีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 จำแนกประเภทความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนอย่างถูกต้องโดยทีม สหวิชาชีพ เช่น ออทิสติก บกพร่องทางสติปัญญา การเรียนรู้ ร่างกาย รวมถึงระดับความสามารถ จุดเด่น และจุดที่ต้องพัฒนา ของแต่ละบุคคล

3.2 ใช้เครื่องมือมาตรฐานที่เหมาะสมกับช่วงวัย เพื่อประเมินพัฒนาการ สติปัญญา ร่างกาย การเคลื่อนไหว ภาษา การ สื่อสาร ทักษะทางสังคม การช่วยเหลือตนเอง และการสังเกตพฤติกรรม

3.3 จำแนกความต้องการจำเป็นเฉพาะบุคคลของนักเรียน เพื่อวางแผนช่วยเหลือและสนับสนุนอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถส่งเสริมนักเรียนตามศักยภาพได้สูงสุด

4. ด้านการส่งต่อนักเรียน มีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

4.1 การวางแผนล่วงหน้าและจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่าน (Transition Plan)

กำหนดเป้าหมาย ทักษะที่ต้องพัฒนา และหน่วยงานรับผิดชอบเพื่อให้การเปลี่ยนผ่านเป็นไปอย่างราบรื่น

4.2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก ได้แก่ โรงเรียนเรียนร่วมโรงเรียนเฉพาะความพิการ สถาน ประกอบการฝึกอาชีพ องค์กรสนับสนุนผู้พิการ เป็นต้น

4.3 การจัดส่งข้อมูลนักเรียนที่จำเป็นและครบถ้วน ส่งข้อมูลอย่างเป็นระบบไปยังหน่วยงานปลายทาง ซึ่งครอบคลุมถึง แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ผลการประเมินพัฒนาการ จุดแข็ง ความต้องการพิเศษ และประวัติการดูแลช่วยเหลือที่ผ่านมา เพื่อให้หน่วยงานปลายทางสามารถวางแผนการดูแลต่อเนื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

5.1 ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ใช้เป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เป็นแนวทางใน การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนและการบำบัดฟื้นฟู

5.2 การพัฒนาแบบองค์รวม ได้แก่ ด้านวิชาการและสติปัญญา ทักษะการดำรงชีวิตและการช่วยเหลือตนเอง สังคมและ อารมณ์ ร่างกายการเคลื่อนไหว และการรับรู้ความรู้สึก การเตรียมความพร้อมทางอาชีพและการส่งต่อ

5.3 การทำงานร่วมกันของทีมสหวิชาชีพ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล วางแผน และสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างบูรณาการ เพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนจะได้รับการดูแลและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับความต้องการเฉพาะบุคคล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาเรื่องความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองที่มีต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสมุทรสงคราม พบว่าลำดับความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองอันดับแรกคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควร พัฒนาระบบฐานข้อมูลนักเรียนให้ครอบคลุมและเป็นระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ ทำความเข้าใจลักษณะเฉพาะของนักเรียนแต่ละคน จัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่สอดคล้องกับความต้องการ นำ เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ด้านการป้องกันและแก้ปัญหา ควรส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกและสอนทักษะชีวิต สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ ปลอดภัยและสนับสนุนทั้งทางกายภาพและจิตใจ พร้อมทั้งดำเนินงานอย่างเป็นระบบด้วยทีมสหวิชาชีพ ส่งเสริมความร่วมมือ ระหว่างศูนย์ฯและผู้ปกครอง ด้านการคัดกรองนักเรียน จำแนกประเภทความต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ดำเนินการโดยทีมสหวิชาชีพ ใช้เครื่องมือที่ได้มาตรฐานและเหมาะสม พัฒนาระบบคัดกรองที่แม่นยำและครอบคลุม ด้านการส่งต่อ ควรวางแผนการส่งต่อล่วงหน้าและจัดทำแผนการเปลี่ยนผ่าน (Transition Plan) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงาน ภายนอก จัดส่งข้อมูลนักเรียนที่จำเป็นและครบถ้วน และด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ส่งเสริมพัฒนารอบด้านอย่างเป็น องค์กรรวม ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีทีมสหวิชาชีพทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สำคัญ คือ ความต้องการจำเป็น สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยควรให้ความสำคัญกับ ด้านรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

- 1) ควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองต่อระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของผู้ปกครองในสถานศึกษาอื่นๆ
ที่อยู่ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
- 3) ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยเน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บ
วิเคราะห์ และบริหารจัดการข้อมูลนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **โครงสร้างและขอบข่ายการบริหารงานของสถานศึกษา**. กระทรวงศึกษาธิการ.
- จันทร์ฉาย ไทยรัตน์. (2561). **การบริหารและการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีของนักเรียนโรงเรียนเชียงรายวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย**. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ชุดา พรหมแดง และ ต้อมลักษณ์ บุญธรรม (2566). **การศึกษาความต้องการจำเป็นของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เชาวลิต ยิ้มแย้ม. (2566). **ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- นุชธิดา ก้อนพิลา. (2567). **รูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคปกติใหม่ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2**. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่. 242-260.
- ประนอม แก้วสวัสดิ์. (2566). **สภาพและปัญหาการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พชรมน เสียงใส. (2564). **การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้นโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1**. สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- พัฒนาพร แพงไธดา, อดุลย์ พิมพ์ทอง และ วาณิช ประเสริฐพร. (2566). **ความต้องการจำเป็นการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสมุทรสงคราม. (2566). **รายงานการประเมินคุณภาพภายในปีการศึกษา 2566**.
- สราวุธ วิเชียรลม และปาริชาติ บัวเจริญ. (2567). **การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร**. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์. 11(1), 194-204
- สาวิตรี วงศ์กิติรุ่งเรือง (2565). **การเปลี่ยนผ่านสำหรับนักเรียนออทิสติกมีความสำคัญเพียงใด**. วารสารการจัดการทางการศึกษาปฐมวัย, มหาวิทยาลัยมหิดล, 4(1), 35-52.
- สมถวิล รัตน์อาษาดี และอนุสรณ์ สุวรรณวงศ์. (2562). **สภาพและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนพานทองสาขานุบาลัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18**. วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร, 10(2), 147.
- สุภาวดี ลากเจริญ. (2562). **รูปแบบการบริหารงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้ปกครอง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐโรงเรียนพนัสพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18**. ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____. (2562). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 4)**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 275-279.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. **คู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ**. ในคราวประชุมเตรียมความพร้อมครูผู้ช่วย (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2561)
- _____. (2564). **ข้อมูลสารสนเทศ ปี 2564**. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- อารียา ก่อกุล. (2564). **แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประจำ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในจังหวัดลพบุรี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อัษฎา พงษ์พัฒน์ และคณะ (2565) **สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม**. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม.

- Kaufman, R. (1994). **Needs assessment: A user's guide**. Educational Technology.
- McKillip, J. (1987). **Need analysis: Tools for the human services and education**. Sage Publications.
- OECD. (2019). **Organisation for Economic Co-operation and Development Learning Compass 2030**, 19-30
- Skinner, B. F. (1953). **Science and Human Behavior**. New York: Macmillan.
- UNICEF. (2020). **Empower parents to support children's academic success. Philippines SEA-PLM 2019**. 1-7